

ZAKON

O IZMENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O POREZU NA DOHODAK GRAĐANA

Član 1.

U Zakonu o porezu na dohodak građana („Službeni glasnik RS”, br. 24/01, 80/02, 80/02-dr. zakon, 135/04, 62/06, 65/06-ispravka, 31/09, 44/09, 18/10, 50/11, 91/11-US, 93/12, 114/12-US, 47/13, 48/13-ispravka i 108/13), član 21v menja se i glasi:

„Član 21v

Poslodavac - pravno lice, odnosno preduzetnik koji zaposli novo lice ima pravo na povraćaj dela plaćenog poreza na zaradu za novozaposleno lice, isplaćenu zaključno sa 30. junom 2016. godine.

Novozaposlenim licem iz stava 1. ovog člana smatra se lice sa kojim je poslodavac zaključio ugovor o radu u skladu sa zakonom kojim se uređuju radni odnosi, koje je prijavio na obavezno socijalno osiguranje kod nadležne organizacije za obavezno socijalno osiguranje i koje je pre zasnivanja radnog odnosa kod Nacionalne službe za zapošljavanje bilo bez prekida prijavljeno kao nezaposleno najmanje šest meseci, a lice koje se smatra pripravnikom najmanje tri meseca, i za to vreme nije ostvarivalo bilo koju vrstu prihoda po osnovu radnog angažovanja.

Novozaposlenim licem iz stava 1. ovog člana ne smatra se lice koje je pre zasnivanja radnog odnosa bilo zaposleno kod poslodavca koji je povezano lice sa poslodavcem kod koga zasniva radni odnos, odnosno kod poslodavca koji bi, da nije prestao da postoji, bio povezano lice sa poslodavcem kod koga novozaposleno lice zasniva radni odnos, nezavisno od toga da li je postojao prekid radnog odnosa.

Poresku olakšicu iz stava 1. ovog člana može ostvariti poslodavac ako se zasnivanjem radnog odnosa sa novozaposlenim licem poveća broj zaposlenih kod poslodavca u odnosu na broj zaposlenih na dan 31. marta 2014. godine.

Poresku olakšicu iz stava 1. ovog člana može da koristi i poslodavac koji započne obavljanje delatnosti posle 31. marta 2014. godine.

Poslodavac ima pravo na povraćaj plaćenog poreza iz stava 1. ovog člana, i to:

1) 65% ako je zasnovao radni odnos sa najmanje jednim, a najviše sa devet novozaposlenih lica;

2) 70% ako je zasnovao radni odnos sa najmanje 10, a najviše sa 99 novozaposlenih lica;

3) 75% ako je zasnovao radni odnos sa najmanje 100 novozaposlenih lica.

Povraćaj plaćenog poreza iz stava 6. ovog člana vrši se u skladu sa zakonom kojim se uređuju poreski postupak i poreska administracija, u roku od 15 dana od dana podnošenja zahteva za povraćaj nadležnom poreskom organu.

Poslodavac koji za određeno lice koristi bilo koju vrstu podsticaja u skladu sa odgovarajućim propisom, osim u skladu sa zakonom kojim se uređuju doprinosi za obavezno socijalno osiguranje, po osnovu zasnivanja radnog odnosa tog lica nema pravo da za to lice ostvari poresku olakšicu iz ovog člana.

Poresku olakšicu iz ovog člana ne mogu ostvariti državni organi i organizacije, javna preduzeća, javne službe i drugi direktni ili indirektni budžetski korisnici."

Član 2.

Član 21d briše se.

Član 3.

Poslodavac koji je do dana početka primene ovog zakona stekao pravo na poresku olakšicu iz čl. 21v i 21d Zakona o porezu na dohodak građana („Službeni glasnik RS”, br. 24/01, 80/02, 80/02-dr. zakon, 135/04, 62/06, 65/06-ispravka, 31/09, 44/09, 18/10, 50/11, 91/11-US, 93/12, 114/12-US, 47/13, 48/13-ispravka i 108/13), poresku olakšicu ostvaruje u skladu sa tim zakonom.

Član 4.

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u „Službenom glasniku Republike Srbije”, a primenjivaće se od 1. jula 2014. godine.

OBRAZOŽENJE

I. USTAVNI OSNOV ZA DONOŠENJE ZAKONA

Ustavni osnov za donošenje ovog zakona sadržan je u članu 97. tač. 6. i 15. Ustava Republike Srbije, kojim je predviđeno da Republika Srbija uređuje i obezbeđuje, pored ostalog, poreski sistem i finansiranje ostvarivanja prava i dužnosti Republike Srbije, utvrđenih Ustavom i zakonom.

II. RAZLOZI ZA DONOŠENJE ZAKONA

- *Problemi koje Zakon treba da reši, odnosno ciljevi koji se Zakonom postižu*

U okviru aktivnosti na sprovođenju mera ekonomske reforme, u skladu sa ekonomskom i socijalnom politikom Vlade Republike Srbije, predlaže se, između ostalih, i donošenje Zakona o izmenama i dopunama Zakona o porezu na dohodak građana.

Razlozi za donošenje ovog zakona sadržani su u potrebi da se, u cilju obezbeđivanja uslova za sprovođenje sveobuhvatne reforme poslovног okruženja, stvore okolnosti za priliv investicija, zapošljavanje i privredni rast i omoguće povoljniji uslovi privređivanja rasterećenjem privrednih subjekata.

S tim u vezi, predložena poreska olakšica prilikom zapošljavanja novih radnika ima za cilj otklanjanje sive zone u oblasti zapošljavanja i njeno prevođenje u legalne tokove. Ovom merom podstiče se legalno zapošljavanje i samim tim poboljšanje položaja lica koja su nezaposlena, odnosno koja rade ali nisu prijavljena na obavezno socijalno osiguranje. Ova mera predstavlja jednu od mera reforme poslovног okruženja koje imaju za cilj smanjenje rizika i troškova poslovanja u Republici Srbiji.

U tom smislu, osnovna sadržina predloženih izmena i dopuna Zakona o porezu na dohodak građana („Službeni glasnik RS”, br. 24/01, 80/02, 80/02-dr. zakon, 135/04, 62/06, 65/06-ispravka, 31/09, 44/09, 18/10, 50/11, 91/11-US, 93/12, 114/12-US, 47/13, 48/13-ispravka i 108/13) sastoji se u tome da se poslodavcima iz privatnog sektora obezbedi fiskalni podsticaj kako bi investirali u radna mesta i zapošljavali više lica.

Predloženim zakonskim rešenjem zamenjuje se dosadašnji sistem poreskih olakšica koji se odnosi na zapošljavanje određenih kategorija lica (pripravnika, lica mlađih od 30 godina i lica stariјih od 45 godina) jednom merom koja se odnosi na zapošljavalje novih lica nezavisno od starosne granice, odnosno radnog iskustva, koja će biti transparentna, jednostavna, jasna i efikasna. U tom smislu, svaki poslodavac - pravno lice ili preduzetnik iz privatnog sektora koji poveća broj lica sa kojima je zasnovao radni odnos u odnosu na broj zaposlenih na dan 31. marta 2014. godine, ima pravo da ostvari povraćaj dela plaćenog poreza po osnovu zarade novozaposlenog lica. Poreska olakšica će iznositi između 65% i 75% plaćenog poreza, u zavisnosti od broja novozaposlenih lica.

- *Razmatrane mogućnosti da se problemi reše i bez donošenja zakona*

Imajući u vidu da je reč o elementima sistema i politike javnih prihoda koji se, saglasno odredbama Zakona o budžetskom sistemu („Službeni glasnik RS” br. 54/09, 73/10, 101/10, 101/11, 93/12, 62/13, 63/13-ispravka i 108/13), uvode zakonom, to znači da se izmene i dopune tih elemenata mogu vršiti samo zakonom. Prema tome, kako se materija koja se uređuje ovim zakonom odnosi na oporezivanje

prihoda građana i spada u zakonodavnu regulativu, nije razmatrano, niti je bilo osnova za razmatranje njenog uređenja drugim zakonom ili podzakonskim aktom.

• *Zašto je donošenje zakona najbolji način za rešavanje problema*

S obzirom da se radi o zakonskoj materiji, određena postojeća zakonska rešenja jedino je i moguće menjati i dopunjavati donošenjem zakona, tj. izmenama i dopunama zakona.

Uređivanjem poreskopravne materije zakonom daje se doprinos pravnoj sigurnosti i obezbeđuje javnosti dostupnost u pogledu vođenja poreske politike, s obzirom da se zakon kao opšti pravni akt objavljuje i stvara jednak prava i obaveze za sve subjekte koji se nađu u istoj poreskopravnoj situaciji.

III. OBJAŠNJENJE OSNOVNIH PRAVNIH INSTITUTA I POJEDINAČNIH REŠENJA

Uz član 1.

Predložena je izmena člana 21v Zakona o porezu na dohodak građana, tako da se njom propisuje poreska olakšica za zapošljavanje novih radnika nezavisno od kategorije lica kojoj pripadaju prema starosnoj granici, odnosno radnom iskustvu.

Poresku olakšicu može da ostvari poslodavac koji je pravno lice, odnosno preduzetnik, ako zasnivanjem radnog odnosa sa novozaposlenim licem poveća broj zaposlenih u odnosu na broj zaposlenih na dan 31. marta 2014. godine, kao i poslodavac koji započne obavljanje delatnosti posle tog datuma.

Poreska olakšica ostvaruje se kao pravo poslodavca koji zaposli novo lice da ostvari povraćaj dela plaćenog poreza na zarade za novozaposleno lice. Pravo na povraćaj dela plaćenog poreza na zarade za novozaposleno lice može da se ostvari po osnovu zarade isplaćene zaključno sa 30. junom 2016. godine.

Poslodavac ima pravo na povraćaj plaćenog poreza, i to:

- 1) 65% ako je zasnovao radni odnos sa najmanje jednim, a najviše sa devet novozaposlenih lica;
- 2) 70% ako je zasnovao radni odnos sa najmanje 10, a najviše sa 99 novozaposlenih lica;
- 3) 75% ako je zasnovao radni odnos sa najmanje 100 novozaposlenih lica.

Poresku olakšicu ne mogu ostvariti državni organi i organizacije, javna preduzeća, javne službe i drugi direktni ili indirektni budžetski korisnici, kao i poslodavac koji za određeno lice koristi bilo koju vrstu podsticaja u skladu sa odgovarajućim propisom.

Uz član 2.

Predloženo je brisanje člana 21d Zakona o porezu na dohodak građana.

Uz član 3.

Predlaže se da poslodavac koji je do dana početka primene ovog zakona stekao pravo na poresku olakšicu iz čl. 21v i 21d Zakona o porezu na dohodak građana („Službeni glasnik RS”, br. 24/01, 80/02, 80/02-dr. zakon, 135/04, 62/06, 65/06-ispravka, 31/09, 44/09, 18/10, 50/11, 91/11-US, 93/12, 114/12-US, 47/13, 48/13-ispravka i 108/13), poresku olakšicu ostvaruje u skladu sa tim zakonom.

Uz član 4.

Predlaže se da ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u „Službenom glasniku Republike Srbije”, a da se primenjuje od 1. jula 2014. godine.

IV. PROCENA FINANSIJSKIH SREDSTAVA POTREBNIH ZA SPROVOĐENJE ZAKONA

Za sprovođenje ovog zakona nije potrebno obezbiti dodatna sredstva u budžetu Republike.

V. RAZLOZI ZA DONOŠENJE ZAKONA PO HITNOM POSTUPKU

Razmatranje i donošenje ovog zakona po hitnom postupku predlaže se u skladu sa članom 167. Poslovnika Narodne skupštine („Službeni glasnik RS”, broj 20/12-prečišćen tekst), iz razloga što bi nedonošenje ovog zakona po hitnom postupku moglo da prouzrokuje štetne posledice po rad organa i organizacija.

VI. ANALIZA EFEKATA ZAKONA

Očekuje se da će po osnovu olakšice predložene ovim zakonom i olakšice predložene Zakonom o izmenama i dopunama Zakona o doprinosima za obavezno socijalno osiguranje, efekat predloženih rešenja na budžet Republike iznositi oko 0,5 milijardi na svakih 10.000 novozaposlenih lica.

1. Na koga će i kako će najverovatnije uticati rešenja u Zakonu

Ovaj zakon će uticati na poslodavce koji su pravna lica i preuzetnici koji obavljaju delatnost u privatnom sektoru. Predloženim zakonskim rešenjem poslodavcima iz privatnog sektora daje se fiskalni podsticaj kako bi investirali u radna mesta i zapošljavali više lica.

Pored toga, predloženi zakon će uticati i na fizička lica koja zasnuju radni odnos kod poslodavca jer će im se omogućiti ostvarivanje prava iz radnog odnosa i po tom osnovu prava iz obaveznog socijalno osiguranja - prava iz penzijskog i invalidskog osiguranja, prava iz zdravstvenog osiguranja i prava po osnovu osiguranja za slučaj nezaposlenosti.

2. Kakve troškove će primena Zakona stvoriti građanima i privredi

Predviđena zakonska rešenja ne stvaraju dodatne troškove građanima i privredi. Predloženom poreskom olakšicom omogućava se da poslodavci smanje troškove svog poslovanja.

3. Da li su pozitivne posledice donošenja Zakona takve da opravdavaju troškove koje će on stvarati

Predložena rešenja ne stvaraju troškove ni građanima ni privredi s obzirom da imaju za cilj stvaranje uslova za priliv investicija, zapošljavanje i privredni rast kroz obezbeđivanje povoljnijih uslova privređivanja rasterećenjem privrednih subjekata - poslodavaca koji zasnuju radni odnos sa novim licima i povećaju broj zaposlenih.

Pozitivne posledice donošenja ovog zakona odnose se na otklanjanje sive zone u oblasti zapošljavanja i njeno prevođenje u legalne tokove. Ovom merom podstiče se legalno zapošljavanje i samim tim poboljšanje položaja lica koja su nezaposlena, odnosno koja rade ali nisu prijavljena na obavezno socijalno osiguranje. Ova mera predstavlja jednu od mera reforme poslovног okruženja koje imaju za cilj smanjenje rizika i troškova poslovanja u Republici Srbiji.

4. Da li se Zakonom podržava stvaranje novih privrednih subjekata na tržištu i tržišna konkurenčija

Imajući u vidu izmene koje se odnose na poresku olakšicu kod oporezivanja prihoda fizičkih lica po osnovu zarade, predloženo zakonsko rešenje utiče na razvoj privatnog sektora stvaranjem uslova za podsticanje osnivanja privrednih subjekata.

5. Da li su sve zainteresovane strane imale priliku da se izjasne o Zakonu

Ovaj zakon je u postupku pripreme dostavljen nadležnim ministarstvima i drugim nadležnim organima, tako da je zainteresovanim stranama pružena prilika da se izjasne o predloženom zakonu.

6. Koje će se mere tokom primene Zakona preuzeti da bi se ostvarilo ono što se donošenjem zakona namerava

Ministarstvo finansija nadležno je za sprovođenje ovog zakona, za njegovu ujednačenu primenu na teritoriji Republike, kao i za davanje mišljenja o njegovoj primeni.

Posebno ističemo da Ministarstvo finansija, periodičnim publikovanjem Biltena službenih objašnjenja i stručnih mišljenja za primenu finansijskih propisa, kao i na drugi pogodan način, dodatno obezbeđuje transparentnost, informisanost i pristup informacijama, kako bi se i na ovaj način doprinelo ostvarivanju ciljeva postavljenih donošenjem ovog zakona.